

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csakis Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtázott számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

Soha.

Egy egészen új szegénységi fogalom áll előttünk. Elhangzott a képviselőházban és annyiban elűtő a szerzetesek szegénységi fogalmától, mert ez a népmilliók nyomorának és örökös szegénységének konok és makacs fenntartására tesz nyilvános kormányfogadalmat, még pedig a képviselőház nyílt színe előtt, a törvényhozók füle hallatára, anélkül, hogy azok, akik a nép képviselőinek mondják magukat, arra egy elítélő szót is találnának.

Mélységesen elkeserítő színjáték folyt le ilyen mederben a képviselőházban. Két gróf, az egyik a kiváltságos mágnás- és dzsentriérdek szószólója, a másik a kormány tagja, tesznek olyan kölcsönös kijelentéseket, amelyek csak arra alkalmasak, hogy gyűlöletet és elkeseredést keltsenek az elnyomott, éhező alsó néposztályok szívében, az ő sivár, szivtelen érdek-politikájuk ellen.

A szerb kereskedelmi szerződés körül folyó vita során ma fölállt Károlyi Mihály gróf, a népelnyomó agrár-érdek megtestesült típusa és nyíltan kijelentette, hogy a kormány a mágnás urak kegyelmére csak úgy számíthat, ha biztosítja őket arról, hogy a népmilliókkal szemben megvédi az ő osztályérdekeiket és meg merte fenyegetni a képviselőház nyílt színe előtt a másik gróft, Serényi Béla földművelésügyi minisztert,

hogy több élőállatot, mint amennyi az ő kegyes beleegyezésükkel szerződésileg megállapított, az országba behozni ne engedjen, holmi argentinai husoknak a beözönléséről pedig szó se essék, mert ettől teszi függővé, hogy ő és az egész dzsentri- és mágnás-osztály elfogadja-e a javaslatot, vagy magyarán, megbuktatja-e ezt a kormányt. Alternativa ez, hogy a kormány biztosítja-e osztályuralmukat, vagy kacérkodik a „parasztal“, meg a szocialistákkal; mely esetben irgalmatlanul elkergetik.

Károlyi ráadásul azt merte követelni még, hogy a kormány nyújtson tekintélyes összeget az ő érdekeik istápolására, a saját állattenyésztésük állami támogatásával. Tehát nem hust a népnek, hanem a bőrből még számukra dudát.

És erre Serényi gróf szerényen, alázatosan biztosítja a másik gróft, hogy míg ő gróf és miniszter lesz, ebben az országban nem fog enni senki olcsó hust!

Ezt mondta Serényi gróf és a „nép“-képvisező urak nem pirultak e grófi szó hallatára. „Soha!“ — mondta Serényi gróf, hogy egy „soha“ szóval ismét gazdagabb legyen e szerencsétlen ország, mely minden kiáltó nyomorára és szenvedésére mindig csak ezt a választ kapta. Ezt kapta Chlopyból, a bejelentett nyomor és szenvedés jelszavával. Most már nemcsak bécsi és chlopy-i, hanem

igazi hamisítatlan magyar „soha“ is jutott számára, melyet a magyar mágnás-osztály nevében a magyar kormányzati hata'om kiált feléje, szemébe vágja, hogy míg sorsa tőlük függ, csak nyomor és szenvedés jut osztályrészeül.

Mig nincs tanügyre, kulturára, addig a népmilliók fillereiből jut majd a hadügyi követelések mellett a mágnás urak marháinak felhizlalására is, hogy még kövérebben és drágábban liferálhassák. Az éhező magyar népmillióknak pedig nem jut olcsó hus az asztalára.

És ime ki lőn jelentve, hogy míg tőlük függ, nem is lesz — soha!

Napirenden a bankprovizórium.

A képviselőház ülése.

A szerb kereskedelmi szerződés becikelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását ma félbeszakítják. A pénzügyi bizottság már beterjesztette jelentését a tegnapi benyújtott hathetes bankprovizóriumról s a mai ülés végén már úgy határoz a többség, hogy a sürgőségi paragrafus alapján már holnap megkezdik ennek a tárgyalását.

Berzeviczy Albert elnök negyedtizenegy óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

A barna ember.

Írta: Fred Bontet.

Pompás fiú volt, kissé talán nagyon is szép, kissé nagyon elegáns és egy kissé erősen nagyozó, de udvarias, szívélyes és lekötélvező. A kis garniban, a Val-de-Grace környékén, ahol laktunk és ahol találkoztam vele, csak barátjai voltak.

A neve olyan idegen, olyan komplikált volt, hogy sohasem tudtuk igazán s egyszerűen Maxnak hívjuk. Orvostanhallgató volt, úgy látszik, de csak úgy pertangentem és lazán, mert sűrű szerelmei kedves fiatal lányokkal, kik valamennyien bolondultak utána, és elég gyakori távollétei, melyek, mint mondta, a „konzulatusa“ miatt vannak, alig engedtek időt neki, hogy időről-időre megjelenjenek az előadásokon.

Annál hiresebb legény volt a korcsmai tanyáinkon; a fiatalabb tanulók kivétel nélkül bámulattal adóztak neki és külföldi hercegi chicje nagy hatást tett mindenkire.

Négy vagy öt hónapban át szoros barátságot tartottam vele, bár kissé szakadozottan, mert az ő segélyforrásai állalában kissé drága orgiákat engedtek meg neki, melyeken én nem vehetem mindenkor részt. Voltak ugyan pillanatok, mikor teljesen plüre jutott és ilyenkor a mi szerény közös asztalunkkal kellett beérnie, hol hitelünk volt s hol teljesen üres

volt a helyiség a hónap elején és tömve tizenötödikétől kezdve.

Egy este ott ebédeltünk heten vagy nyolcan (a franciák esti hat óra tájban ebédelnek) s evés közben büntényekről folyt köztünk a beszélgetés, egy vagy két elég szenzációs ügy alkalmából, melyek akkor Páriszt izgatottságban tartották.

Harmeline barátunk, ki vizsgálóbírónak készült és aki az is lett, vitte a szót rendületlenül. A tárgy fellelkesítette, miután különben is csodás jártassággal bírt benne, minden szabad idejét arra fordította, hogy alaposan tanulmányozza mindama börtönalkat, melyek a legrégebb idők óta a földkerekségén előfordultak.

Sohasem ismertem senkit, ki annyira apróra ismerte volna a hírhedt eseteket s történelmi tanulmányai mellett szenvedélyesen fektet neki a modern esetek tanulmányozásának az újságokból összegbongészett részletek alapján.

— A konstantinápoly-utcai eset, mondtotta nekünk, tipykus, banális, hétköznapi titok, melyet meg nem fognak fejteni éppen egyszerűségénél fogva. Egy félvilági nőt meggyilkolt a pillanatnyi vendége: ez nagyon közönséges. Hogyan találjon nyomot itt a rendőrség? A gyilkos ilyenkor mindig száraz bőrrrel menekül.

— Mind a mellett vérpadra került már egy pár, jegyezte meg valaki.

— Véletlenségből, vagy a saját hibéja miatt. Ha tetten érik őket véletlenül, vagy elárulja őket valamely féltékeny kedvesök, vagy ügyetlenségből önmaguk a rendőrség kezébe szaladnak. E nélkül körülbelül biztosan működhetnek.

A férfi hazakiséri a nőt, megöli, kirabolja és odább áll . . . Hogy lehessen nyomára találni? Ismeretlen, a klasszikus, a baljóslatu ismeretlen marad. A konstantinápoly-utcai tettet sem fogják el soha.

— De, jegyezte meg a szomszédom, a bérkocsis, aki haza vitte őket, az látta . . .

— Oh igen, látta a barna fiatal embert, az örökös barna embert, akit ott találunk minden gyilkosságnál. Barna fiatal ember bőven van Párisban!

— Barna fiatal ember! mondta hangos hahotára fakadv, ugy, hogy az ablakok is remegtek bele, Papelle gyógyszerésznövendék, ki szokása szerint most is részeg volt. — barna fiatal ember! de hiszen az Max! Max barna! Hallod, Max, te csinálod ezeket a fogásokat? Hahaha! . . . Az szépen hoz a konyhára, öregem!

Megmosolyogtuk, inkább a homéri kacaját, mint a fanyar élvét, de a szép Max, ki nem vett részt a beszélgetésben, dühből sápadtan ugrott fel.

A delegációk összehívása.

Elnök bemutatja a miniszterelnök átiratát a delegációknak e hó 28-ára való összehívása tárgyában. Felolvastatja az erre vonatkozó királyi kéziratokat. Miután a delegáció meg van választva, annak elnöke az összehívásról értesíteni fog.

A bankprovizórium.

Gróf Wickenburg Márk, a pénzügyi bizottság előadója betérjeszti a bankprovizóriumról szóló törvényjavaslatról a bizottság jelentését. Kéri annak napirendre tűzését.

Rakovszky Iván a kérvényi bizottság nevében betérjeszti a kérvények két újabb sorjegyének.

Következik

a szerb kereskedelmi szerződés

becikkelyezésének folytatálagos tárgyalása.

Novák János gazdaparti azzal kezd, hogy az kétségtelen, hogy Magyarország földmívelő állam. A helyes politika az, hogy ez a kereseti ág nyerjen minél erőteljesebb támogatást az állam részéről. Az ipar fejlesztésére való törekvés azt eredményezi, hogy a nép főfoglalkozását képező mezőgazdaság rovására az ipar tulságos állami segítségben részesül.

A köszönet pedig az, hogy az iparosok és gyárosok kartelbe lépnek és fokozzák a drágaságot. A városok rohamosan fejlődnek, mert a községek panaszait senki sem hallgatja meg. A községekben nincs husrágóság, mert ott hus nem is kerül, csak néha, az asztalra.

A földmívelésügyi tárca keretében gondoskodni kell arról, hogy a kiscgazdák állattenyésztése megerősödjék, a bérletföldek kiadásánál pedig a kiscgazdákat előnyben kell részesíteni, mert az ő állattenyésztésük olcsóbb, s így a husrágóság ezen az uton fog csak csökkenni. Sürgeti a Darányi-féle parcellázási és telepítési törvény megvalósítását. Az argentinai hus behozatala ellen tiltakozik, amíg határozott ígéretet nem kap, hogy több hus nem hoznak be, a javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés balról.)

Paizs Gyula félreértett szavait igazítja helyre, reflektálva Serényi tegnapi beszédére.

Pirkner János: Foglalkozik Románia és Szerbia állattenyésztésével s megállapítja, hogy ezek az államok még a megállapított kontingenst sem tudják szállítani. Az élőállat-behozatal tilalma természetesen. Nem is tudja kinek az érdeke ez. A hus ugyanis bejön és ember nem eszik eleven állatot. (Derűtség.) Részletesen kifejti milyen elavult és költséges

az élőállat szállítása. Dezentralizálni kell a husipart és a husot kell szállítani. Nem mérszáros kell, de huskereskedő. A pénzügyi zsugoriság teszi nehezzé az állattenyésztés további fejlesztését. (Lukács László a terembe lép. Zajos derűtség.) A földmívelésügyi miniszternek minden krajcárért küzdenie kell s ezért nagy sikere, hogy most 2,400.000 korona áll rendelkezésére.

Darányi Ignác: Téved!

Pirkner János: Én nem szoktam tévedni. (Derűtség.) Sürgeti az állattenyésztési törvényt. A tenyésztőállatokra nagy figyelmet kell fordítani. A javaslatot elfogadja.

Elnök az ülést felfüggeszti. Szünet után Darányi Ignác volt miniszter beszél.

A közgyűlés előkészítése.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A csütörtöki közgyűlés elé kerülő ügyeket tárgyalta ma délután a jog- és pénzügyi bizottság. Legnagyobb részét telekvételek, vagy telektőlдарabolások ügye szerepelt a tárgyszorozaton, amelyeket a jog- és pénzügyi bizottság rövidesen letárgyal és elfogadott.

Az ülésen jelen voltak: Vargha Elemér tanácsnok elnökle alatt Magoss György dr főügyész, Csanak József, Kernhoffer József, Szilágyi Imre, Freund Jenő dr, Tóth Emil dr jegyző.

Letárgyalták Gáspár Mihály és neje telekdarabolás iránt benyújtott kérvényét. A jog- és pénzügyi bizottság javasolja, hogy a szükséges engedélyt adják meg.

Balonyi Istvánné kegydíj iránt beadott kérésében azt javasolja a bizottság, hogy előbb illetősége kérdésében folytassanak vizsgálatot, azután döntsenek érdemlegesen a dologban.

Harangi István azt kérte a várostól, hogy miután telkének legnagyobb része a szabályozási vonal miatt közterületbe esik, a város vegye meg az egész telkét. A mérnöki hivatal ezzel szemben azt a javaslatot tette, hogy a város csak annyit vegyen meg, amennyi közterületbe esik, a többire vonatkozóan pedig adja meg az építési engedélyt. A bizottság e javaslatot el is fogadta s elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek is.

Tárgyalta azután a bizottság a Kövesdy-féle hagyaték ügyét. Kövesdy János a debreceni polgár ugyanis 20,000 koronát hagyomá-

nyozott végrendeletében azzal a kikötéssel, hogy ez összeget a város kezelje, jövedelme pedig a református egyház által főtartott ispotály céljaira fordíttassék mindaddig, míg a koldulást nem törlik, azután pedig a város koldulást eltörölő alapjához csatolják. Az ily értelemben készített alapító levélre azonban a miniszter megjegyzéseket tett. Miután azonban a végrendelező világos akarata szerint ez összeg kamatai felekezeti jelleggel az ispotály céljaira jelöltettek ki, mindaddig, míg az ispotályt az egyház főtartja a hagyományozott összeg azokat illeti.

Ilyen értelemben tesz előterjesztést a bizottság a közgyűlésnek is.

A Degenfeld-tér 2. számú ház tulajdonosa ajánlatot tett, hogy ama utca megnyitására, amelyet a város már régen tervez a amely a Degenfeld-teret a Burgondia utcával a Rózsa-utca folytatásaként összekötné, 330000 koronáért a házastelket átengedi. A bizottság ezzel szemben azt ajánlja a közgyűlésnek z mérnöki hivatal véleménye alapján, hogy 260000 koronát adjon a telekért.

Néhány apróbb ügy elintézése után az ülés este hat órakor ért véget.

Az állattenyésztés fejlesztése.

Rendelet a hajdumegyei állatorvosokhoz.

Megemlékeztünk arról, hogy a földmívelésügyi miniszter fölhitva a törvényhatóságokat, hogy az állattenyésztés érdekében az állatorvosok tudását és működését vegyék igénybe.

Ebben a tekintetben most a megye és város állatorvosaihoz is fordul a miniszter, kérve őket, hogy az állatorvosokat állandóan szemléljék meg s legyen gondjuk arra, hogy az állattenyésztés helyes irányba terelődjék.

Ez a miniszteri leirat a következő:

Az ország állattenyésztésének fejlesztése egyik legfőbb feladatomból és állandó gondoskodásomból tárgya lévén, ennek előmozdítására minden rendelkezésemre álló eszközt fölhasználni igyekezem. Törekvésem azonban csak akkor fog a kívánt eredménnyel járni, ha céltom kereszttülviteléhez rendelkezésemre bocsátott anyagi eszközökön kívül, mindazoknak a szakközégeimnek

— Uram! Nem tudom, tréfálni akar-e, de meg nem engedem, hogy rólam ilyeneket tegyen fel, akárcsak tréfából is... Ön hülye, sem...!

Hebegett a haragtól; a tréfa rossz fordulatot kezdett venni s ki kellett a poharat a kezéből ragadni, melyet a Papelle fejéhez akart vágni. Max mint idegen, nem értette meg a tréfát, inzultálva hitte magát.

A gyógyszerész meghökkenve bocsánatot kért. Kezet szoritottak, az eset azonban ellankasztotta a társalgást s másról kezdtünk beszélni.

En tíz óra tájban távoztam Harmeline társaságában. Egy táncmulatságot kerestünk fel s ott maradtunk éjjel tájig úgy, hogy hajnalodni kezdett, mikor haza értünk.

— Halld csak, mondta Harmeline hirtelen, nem találtad-e az este tulságosnak a Max nagy felfortyanását?

Álmos voltam meg fáztam is s csak valamit dűnyögtem rá a felhajtott gallérom alól.

— Ugy-e, folytatta, valóban nagyon brutális volt ezzel a szegény Papelle szemben... Pajtások közt nem szabad olyan érzékenynek lenni... Most ugratni fogjuk, hogy máskor megértse a tréfát.

— Ugratni akarod, Maxot?

Csodálkozva néztem Harmelinere. Senki sem irtózott annyira mint ő mások dolgába avatkozni és nyilvánvaló volt, hogy Maxnak éppen nincs valami jó természete és nagyon

rossz néven venne egy második tréfát ugyanabban a dologban, mely már annyira felbőszítette.

Harmeline azonban nagyon elszántnak látszott.

— Igen, ugrasztani fogom őt; majd meglátod.

Nyugodtan mentünk fel a garninkba az első emeletig. Harmeline itt megállt a balra eső ajtó előtt, mely a Max szobájába nyílt.

Összeszorított öklével erősen megzörgette az ajtót.

— A törvény nevében! kiáltotta elváltoztatott hangon, hivatalos komolysággal.

Némi mozgást hallottunk a szobából, mintha valaki kiugranék az ágyából.

— A törvény nevében! ismételte Harmeline és újra zörgetett. Nyisson ajtót!

— Ördög és pokol! morgott Max elfojtott hangja.

Hallottuk, hogy mezítláb járkel a szobában, majd tompa zaj ütötte meg a fűleinket s valami súlyos tárgy, melyet taszítottak és felemeltek, ütődött erősen az ajtóhoz.

— A törvény nevében! mondta harmadszor is a megállalkodott Harmeline.

Különféle zaj: helyökből kimozdított butorok, most már cipőbe bujt lábak, amint ide-oda futkostak, feleltek neki csak, majd pedig az ablak kezdett csikorogni.

— Justin, sugta oda Harmelina a házi-szolgának, ki feljött a lépcsőn a zajra, adja ide csak a maga tolvajkulcsát, ki kell nyitnunk ezt az ajtót. Azt hiszem, hogy Max ur rosszul van.

A szolga engedelmeskedett. Kinyitotta az ajtót, mely azonban belülről eltorlaszolva nem engedett, csak pár pernyi erőfeszítéssel tudtuk az akadályokat elhárítani és bevic-kélni a szobába.

A szoba üres és teljesen felforgatott volt. A tárva-nyitva álló ablakon át, melynek a függönyei le voltak szaggatva, bevilágított a téli pirkanat. Az ágy az ajtó elé volt tolv a székekkel együtt; ruhadarabok és fehérneműk szétszórva mindenütt. A kandalló mellett a fal papirkárpitja nagy darabon le volt tépve s a helyén egy rejték hely táton-gott ránk.

— Minő gázság! Miért csinálta ezt Max ur, és miért menekült az ablakon? kérdzte az álmélkodó szolga, miközben, kihajolt az ablakon. Ilyen magasságból leugrani!

Harmeline körüljárta a szobát, kezeit a kabátja zsebeibe mélyesztve.

— Nos? kérdeztem tőle.

— Nos, öregem, azt hiszem, nem tehetünk okosabbat, minthogy lefekszünk... Még nem vagyok vizsgálóbíró, ugy-e bár? De lásd, igazam volt: ez olyan fickó, akivel éppen nem jó tréfálni.

tevékenységét is igénybe veszem, akik e téren eredményes és hasznos munkát képesek kifejteni. Az állattenyésztés előmozdítására irányuló törekvésem keresztülvitelénél tehát a magyar királyi állatorvosi kar közreműködésére is számíthatok.

A járási és városi magyar királyi állatorvosoknak ugyanis azonkívül, hogy évenként a tavaszi állatvizsgálatok és az állategészségügyi intézmények ellenőrzése alkalmával működési területük minden községben megfordulnak, úgy hivatalos működésük, mint a magángyakorlat közben bő alkalmuk van a községek állatállományát megismerni és állattenyésztési viszonyait figyelemmel kísérni s az állattenyésztő közönséggel állandóan érintkezve, tevékenységüket az állattenyésztés terén irányítani.

Fölhivom a járási és városi magyar királyi állatorvosokat, hogy minden adandó alkalommal működési területükön az állattenyésztést állandó figyelemmel kísérik, az állapotokat megszemléljék s azokat esetleges hiányairól, nem megfelelő tartásáról, vagy gondozásáról, kifogásolható állapotairól, vagy pedig a szabályrendeletben megállapított tenyésziránytól való eltérő voltáról győződnének meg, erről, nemkülönben az állattenyésztés terén észlelt fontosabb mozzanatokról, vagy szükségletekről az elsőfokú hatósághoz tegyenek jelentést és jelentésük másolatát a törvényhatósági magyar királyi állatorvos utján hozzám terjesszék föl.

Elvárom a magyar királyi állatorvosoktól, hogy az állattenyésztés fokozására irányuló törekvésemben is kellő buzgalommal, körültekintéssel és tapintattal fognak munkálkodni.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerdán Ripp van Winkle operette. Csütörtökön A testőr vigjáték. Pénteken A testőr vigjáték. Szombaton Ezeregy éjszaka tündéregye. Gyermek előadás délután 3 órakor. Vasárnap délután János vitéz daljáték. Este Aranyvirág operett. Új betanulással. Hétfőn délután Svihákok operett. Este Peleskei nótárius énekes bohózat. Új rendezésben.

* **Cigányszerelem Torma Zsigával.** Tegnap este a Szántó által kreált Jonel szerepét Torma Zsiga játszotta. Lehár gyönyörű dalait szépen énekelte. A második felvonás együttesében Zilahynéval gyönyörűen énekelt. A többi szereplők így Zilahiné ma is viharos tapsokat kaptak. Különösen Zilahiné, aki a jelenet hatáson drámai kifejezéssel játszotta meg. A többi szereplők Horváth, Kardos, Miske, Rónai ma is tetszettek. Deésy kiváló groteszk humorral játszotta meg Dragutint. A rendezésen meglátszott hogy a darab tizedszer megyen.

* **Gyermek előadás.** Az igazgatóság mint minden évben, úgy az idén is szombaton 24-én délután gyermekelőadást tart. Ez alkalommal színre kerül Ezeregyéjszaka tündéregye énekekkel és táncokkal. Ez előadásban fellép a kis Irmái Magduska egy bájos kis táncpléval, ugyszintén a Perczel nővérek egy japáni baba táncot lejtenek. — **Testőr.** Molnár Ferenc szenzációs új vigjátéka csütörtökön és pénteken B és C bérletben kerül

újból színre. A címszerepet mindkét estén Thury Elemér játssza. — **Ripp van Winkle.** Ma kerül színre ismét Planquette örökbecsű szép zenéjű Ripp van Winkle a címszerepben Horváth Kálmánnal. A hármass női szerepet Zilahiné adja, a többi szereplő a már ismert elsőrendű kiosztás szereplői. — **Orvosok.** Zilahi igazgató megvette Schav Bernát világhírű új darabját, mely legutóbb fővárosi bemutatója alkalmával olyan osztatlan sikert aratott. A kiváló ujdonság januárban kerül színre már.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lippózi Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolfsrakp. 8.

A város közgyűlése.

A tárgyalás sorrendje.

Debrecen városi törvényhatósági bizottsága e hó 22-én, csütörtökön, délután tartja meg rendes közgyűlését, amelynek tárgyszorozata a következő:

Tárgyak: Polgármesteri jelentés 1910. évi november hónapról. — Belügyminiszteri leirat a hordójelző hivatal szervezésére vonatkozó szabályrendelet-tervezet módosítása ügyében. — Belügyminiszteri körrendelet, mellyel a központi választmány újból alakítását elrendeli. — Belügyminiszteri leirat a csatorna építő vállalkozóval kötött szerződés és az annak nyomán hozott közgyűlési határozatok tárgyában. — Budapest székesfővárosi közönségének megkeresése a husdrágaság enyhítése ügyében a képviselőházhoz és a kormányhoz intézendő felirat tárgyában. — Jász-nagykunszolnok vármegye közönségének átirata az italmérségi fizetéseknél vasárnap és egyéb ünnepnapokon zárvatartása tárgyában. — Jász-nagykunszolnok vármegye közönségének megkeresése a Duna-Tisza csatorna szolnoki torkolata érdekében az országgyűlés képviselőházához, valamint a kereskedelemügyi miniszterhez intézett feliratának hasonló szellemű felirattal leendő támogatása tárgyában. — A tiszántúli ref. egyházkerület közzendő irata az akadémiai interjúra megszavazott évi segélyre vonatkozólag. — Név szerinti szavazás Tóth Ilona Bethlen-utca 37. sz., K. Kiss József Rákóczi-utca 23., Ekl József Péterfia-utca 70. sz., özv. Kisz Istvánné örökösök Darabos-u. 14. sz., Szabó Gáborné Nyil u. 81. sz., Hónis örökösök Erzsébet-ut 54. sz., Leidl Emil és neje Deák Ferenc-u. 19. sz., Marx János Kut-u. 140. sz., dr. Petkó Ernőné Szent-Anna-u. 23. sz., Halász Izidor és neje Kossuth-u. 43. sz., Papp Lajos és neje Burgundia-u. 11. sz., Tóth József és társai Szent-Anna-u. 32. sz. és a helybeli m. kir. fémipari szakiskola céljaira, valamint a Bethlen-u. 3. sorsz. városi tulajdonú képező házastelkeknek a debreceni „Haladás”-egylet részére átengedése felett. — A közigazgatási bizottságban az év végével kilépés folytán megüresedő 5 tagsági helynek választás utján betöltése. — Az igazoló vá-

lasztmányba 5 tagnak egy évre megválasztása. — A központi választmány megalakítása. — Tanácsi előterjesztés az építési szabályzat 1 szakaszának időleges felfüggesztése és a telekérték-emelkedési szabályrendelet kormányhatósági jóváhagyásának megsürgetése, a néhai Kövesdi János által a református kórház — ispotály — javára tett alapítvány alapító oklevele, a Zenede városi kezelésbe vételének kérdésében a jelentés beadására halasztás, egy rendőrfogalmazói állásnak kinevezés által betölthetése engedély megadása, az erdei kaszáló bérhátralékok törlése ügyében. — A Forrai Ernő tulajdonát képező Degenfeld téri 2. sz. ház megvétele. — A debreceni vadásztársaság kérvénye bérleti szerződés meghosszabbítása iránt. — Dr. Borsovay Jenő telekdarabolás iránti kérvénye. — Gáspár Mihály és neje telekdarabolás iránti kérvénye. — Lovász János telekdarabolás iránti kérvénye. — Harangi István felebbezése a Baross u. 15. sz. házastelkéből köztérhez eső terület felkerítése és a rajta levő épületnek használhatása iránt beadott kérelmére hozott tanácsi határozat ellen. — Kovács Ferenc írnok felebbezése a fizetéséből visszatartott összegek kiutalása iránt beadott kérvényére hozott tanácsi határozat ellen. — Lehmann László utépítési vállalkozó felebbezése engedély nélkül vidékre szállított 300 vagon homokért tőle fizetést követelő tanácsi határozat ellen. — Bruckner Ödön és Mérő József mérnöki hivatali rajzoló kérvénye a nyugdíj jogosultak közé felvételük tárgyában. — Özv. Balonyi Istvánné segély iránti kérvénye. — Orvostudori oklevél és Bábaoklevél kihirdetése.

Életre kelt detektív regény.

Angol detektív regényeknek kedvelt témájuk az uri betörő. A nappal gavallér, éjjel utonálló kétlaki lény, aki egyesíti magában a legmagasabb, előkelő nivón álló kulturét és a külvárosi csapszék-hősök kalandos existenciáját. Az angol detektív regényekben rendszerint márkik, vagy ős-nemes előkelőségek ezek az emberek, akik az angol főváros legexkluzívabb klubjaiban kártyáznak el azt a pénzt, amit pár órával azelőtt talán egy revolvergolyó árán szereztek. Valami afféle új betyáromantika elevenedik meg annak az uribetörő társaságnak a történetében, melyet a napokban ért tetten és fogott el a rendőrség. Amulva olvassa az ember, hogy az élet lemásolja és való történésekkel igazolja azt, amit a kalandos fantázia ki talált, hogy bankhivatalnokok és elegáns zsufiuk egész csoportja élt uri, költekező életet abból, amit a bűn, a társadalmi berendezés ellen támadó törvénysértés legalantasabb és legkockázatosabb módján szerzett.

Nem az a különös ebben, hogy uri fiuk, párbajozó gavallérok és tartalékos tisztok vétkeztek a törvény ellen, hanem az, hogy így vétkeztek. Az uri bűnök rendszerint kevésbé kockázatos, legalább is személyes, testi kockázattal nem járó bűnök. Sikasztás és csalás, esetleg egy alkalmi lopás, apró maradványok az urak a bűnözés országában, még akkor is, hogyha már százazrekkel károsítanak meg valakit, mert kivételben rendszerint kicsinyes, gyáva és szegényes ez a bűn. S

Női Chewreaux és Box gombos és füzős Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi” címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

érdekes, hogy ennek az uribandának a feje is ezekkel a speciálisan uri bűnökkel kezdte a lejtőn gurulást; előbb sikkasztott, azután kölcsönkért az apjától, hogy a sikkasztott pénzt helyreépítse, azután egy nyitott ablakon keresztül kiemelt egy órát, hogy az apjától kért négyszáz koronát visszafizesse. Az apa meg volt hatva, hogy a fia ilyen jó utra tért, az első lopás pedig tovább lóditotta a fiut ezen a megkezdett uton. Az első lopás, melyet az alkalom szült, szülte a többi lopást és rablást, mely már maga csinálta az alkalmat, az eszme meg volt, a kivétel könnyűnek látszott, a könnyű, urias, ragyogó életmód csábított, a banda meg szervezkedett.

S a magyarázathoz még hozzá tartozik valami, ami egészen speciális szint ad a történelmi: ezek a fiúk mind nyolcvan és száz korona fizetéssel dolgoztak. Nyolcvan és száz koronából kellett nekik szmokingba öltözni, ragyogó fehér inget, fehér gallért viselni, játszani, mutatni, élni az urat, mert az ő társadalmi állásuk mellett ezt megkövetelték tőlük a többiek. S ebben szomorúan különböznek a mi uribetőröink az angol detektív regények uri betőrőitől.

Költözködés miatt

cipő, kalap
rendkívül olcsón kapható

GLÜCK EDE

czipőáruházában
a Barakban.

Halálos szerencsétlenség Szoboszlón.

Egy asszony rémes tűzhalála.

Vasárnap este súlyos szerencsétlenség történt Hajduszoboszlón, Bodnár András járásörmester lakásában. A megrendítő szerencsétlenség egy halálesettel végződött.

A borzalmas szerencsétlenségről hajduszoboszlói tudósítónk jelentése alapján a következő részleteket közöljük:

Vasárnap este Bodnár András járásörmester családi körben otthon tartózkodott, amikor egyszerre csak nagy zuhanást hallott az egyik szobából, majd utána rémes sikoltozást. Bodnár erre bejött a szobába, ahol rémes látvány tárult elébe. A felesége égő fátylaként futkosott a szobában, haja és ruhája egy nagy tüztenger volt.

A szerencsétlenség úgy történt, hogy az asztal fölött csüngő petróleumlámpa lezuhant és éppen az asztalnál ülő asszony fejére esett. A kiomló petróleum szétfolyt a ruháján és ez még nagyobb tápot adott a tűznek.

A megrémült ember felesége segítségére sietett, miközben az ő ruhája is tüzet fogott. Már-már veszedelemben forgott a szobának egész butorzata is, amidőn végre segítség érkezett. Az asszony ekkor már borzalmasan összeégett testtel a földön fetregett, Bodnár András

pedig a kiállott fájdalomtól rémesen hörgött.

A borzasztóan összeégett asszonyt már nem lehetett megmenteni. Rövid szenvedés után behalt sebeibe. Bodnár Andrást pedig súlyos égési sebeivel lakásán ápolják.

Kossuth és Sztérényi pöre.

Második nap.

Tegnap kilenc órakor kellett volna a tárgyalást folytatni s együtt is volt mindenki, de hiányzott a védő. Maga Habár megjelent, de aztán ő is távozott pár perc múlva, állítólag a védője hívta magához az irodájába. Habár kijelentette, hogy helyesli védője eljárását, mert az nem járja, hogy az elnök folyton szónokolni hagyja Sztérényit, aki sértett lévén, legfeljebb csak felvilágosításokat adhat, ha kernek tőle.

Már fél tízre jár az idő, bevonul a bíróság és Baloghy elnök jelenti, hogy együtt vannak a felek. Elfoglalják helyeiket Kossuth Ferenc és Sztérényi József, majd Habár Mihály és védője is, akik tehát szintén megjöltek.

Kinek a barátja Pallós?

Soron volt a Pallós eset, vagyis az arad-kikindai vasut engedélyezésének kérdése. A védő kéri kihallgatni gróf Zselénszky Róbertet, megszerezni azt a jegyzőkönyvet, amely szerint ezzel az ügyel a főrendiház is foglalkozott. Beszerzendők a fegyelmi irások is.

Baloghy elnök konstatálja, hogy az a kijelentés, melyet a védő említett, nem hangzott el!

A védő: Köszönettel tudomásul veszem.

Sélley kir. főügyész helyettes beleegyezik a bizonyításba s a maga részéről is több tanút, Stettina államtitkárt és több miniszteri tanácsost kér kihallgatni.

Elnök: Zselénszky grófot megidéztem, hír szerint elutazott s eddig nincs jelentés arról, megkapta-e az idézést?

A bíróság visszavonult ezután határozathozatal végett.

A bizonyítás.

Rövid tanácskozás után az esküdtbíróság úgy döntött, hogy a hivatkozott tanukat kihallgatja és több okiratot is föl fog olvasni.

Az első tanu Pallós Ármin építési vállalkozó. Megkérdezte a koncessziók felől. Kossuth érdeme gyanánt említi, hogy az ő idejében lett uzus, hogy koncessziót az illető vidéknek magának kellett kérnie. Ezzel zárták ki a stróhmannokat, a zsarolásokat. Az arad-kikindai vasutra már jóval előbb kért a tanu koncessziót, benne fekvő vagy százezer koronája.

— Volt önnek több más koncessziója is?

— Hogyne, egész sor, vagy 1500 kilométer.

— Álltak ön mögött stróhmannok?

— Kérem ez komédia az egész. Én tettem le a kauciókat, tehát tudták, hogy rólam van szó.

— A koalíciós kormánytól kapta a koncessziókat?

— Az előbbiektől, az csak meghoszabítottá.

Közzvándló: Kért új koncessziót is ettől a kormánytól?

— Nem.

A védő: Ha ön eljárta a miniszteriumban, tudták ott, hogy ki tulajdonképp a vállalkozó?

— Hogyne, a miniszterium csak a vállalkozóval tárgyal. Hogy a miniszter vagy államtitkár tudja-e ez más kérdés, de a referensek tudják. Az engedélyes sose reszkir,

mert az ügyvéd pláne mindig csak nyer. (Nagy derűtlenség.)

— Hogy ment ön tönkre?

— Sztérényi kegyelmes ur úgy beszélt, mint egy király s megindult a lavina egy szavára. Sztérényi volt a legfőbb ur Magyarországon. Ezt a vasutat Zselénszky gróf 15 évig meg tudta akadályozni azért, hogy az ő más vasuti papirjai ne veszítsenek értékükből. Ha van a koalíciós kormánynak csak egy érdeme is: érdeme, hogy ezt a vasutat megcsinálta.

Pallós Ignác után Tószeghy Imre építési vállalkozó az, aki egy audiencia alkalmával Sztérényi előtt szóba hozta, hogy Pallós zavarokkal küzd. Azt kapta ekkor válaszul, hogy semmi oka Pallóson segíteni.

Elnök: Mondta ön, hogy Pallós több milliót veszít?

— Igen, de erre is azt válaszolta Sztérényi, hogy nem érzi magát hivatva Pallósnak segítségére sietni.

— Beszélt ön a dologról Kossuth akkori miniszter urral is?

— Nem.

A védő: Emlékszik, hogy mikor Sztérényi a Pallós ellenségének mutatta magát, s a főrendiházban Zselénszky gróf interpellált, előnyt adott egy olyan vállalkozónak, ki mögötte nem magyar bank, hanem a Berliner Handelsgesellschaft állott?

— Ez nem így van.

A védő: Majd megmondja akkor Horváth Lipót dr. igazgató ur.

Horváth dr.: Kérem úgy áll a dolog, hogy bár a kauciót mi tettük le, de már előbb is a berlini intézet finanszírozta a vasutat Pallós idejében.

A tanukat megeskette a bíróság s elbocsátotta őket.

Gál dr. védő kijelenti, hogy természetes az, hogy a kihallgatott bankdirektorok dicsérik a kormányt, mert amit a kormány tett, az ő érdekükben történt. De kéri kihallgatni Zselénszky Róbert grófot, a ki majd megmondja, hogy mi mozgatta ezt az egész ügyet s mi hátráltatta a másik érdeket, arad-csanádi vasut érdekeltiségét.

Az elnök: Erről majd később!

Még két tanu.

Halászy László osztálytanácsos sohasem tapasztalta, hogy Kossuth és Sztérényi előnyben részesítették volna Pallóst.

Ügyész: Tett nálánál olcsóbb ajánlatot az arad-csanádi vasut?

— Nem, de beadott egy felterjesztést, hogy olcsóbban építené.

Védő: És nem vették figyelembe ezt az 54,000 koronás ajánlatot.

Tanu: Aki ennyiért akar itt egy kilométert építeni, az menjen kapálni!

Védő: Nem is csináltak semmit az előterjesztéssel?

— Tárgyaltuk és az osztályok azt véleményezték, hogy az ajánlatok ellenkeznek a Máv. érdekeivel.

Stettina József államtitkár szintén azt vallja, hogy az arad-csanádi vasut ajánlata nem volt komoly. Sem Kossuth, sem Sztérényi sohasem utasították az ügyosztályokat Pallós javára.

Ügyész: A koalíciótól kapott Pallós koncessziókat?

— Emlékezetem szerint nem.

Délben az elnök szünetet adott.

NÉVJEGYKET !!
jutányos árban készít !!

HOROVITZ ZSIGMOND
könyvnyomdája

Debrecen, Piac-utca 12. szám

Karácsonyi vásár!

A legszebb és legizlésebb **arany és ezüst tárgyak, Brilliant és gyémánt ékszerek.** Férfi és női **arany és ezüst zsebórák, lánczok stb. nagyválasztékban.**

A legmegbízhatóbb és legolcsóbban beszerezhetők jó hírnevű

Kostya János

ékszerésznél

DEBRECEN, Széchenyi-utca 1.
ref. Kistemplom mellett.

UJDONSÁGOK

— **Karácsonyi ajándék a „Debreczen” előfizetőinek.** Lapunk kiadója előfizetőinknek egy értékes könyvet ad karácsonyi ajándékkul. A csinos kiállítású könyv egy kötet kitűnő elbeszélést foglal magában, melyet nemcsak azok a régi előfizetők kapják, akik előfizetési díjaikat már kifizették, hanem minden új előfizető is, aki a lapot megrendeli és legalább egy negyedévi díjat előre kifizet.

Előfizetési díjjal hátralékban levő t. olvasóinkat pedig felkérjük, hogy hátralékaikat **december hó 23 áig** rendezni sziveskedjenek, hogy a karácsonyi ajándékot ők is megkaphassák.

Üjjonnan belépő előfizetőinknek a lapot újévig ingyen küldjük.

— **Templomszentelés.** A nyíregyházi agostai evangélikus templom újjáalakítását befejezték és tegnap délelőtt, ötezer ember jelenlétében felavatták. Az ünnepi szertartást Materny Lajos püspökhelyettes végezte fényes segédlettel.

— **Ülés az egyháznál.** A debreceni református egyház iskolaszéke e hó 22-én délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, amelynek tárgyai a következők: **Ministeri rendelet Dávid M. és Kiss L. ügyében. Tanítói pályázatok elbírálása ajánlás. Küldöttségi jelentés a vizsgai jelentésekről.**

— **A Csokonai-kör ülése.** A Csokonai-kör e hó 21-én, szűrdán délután 5 órakor a Royal nagytermében felolvasó ülést tart. Tag és hozzátartozója belépti díjat nem fizet. Nettó tagnak a belépti díj 1 K, deák jegy 20 fillér. Jegyet válthatni Kubek Sándor gyógyszerárban és este a pénztárnál. A műsor a következő: 1. Ingersoll G. Róbert amerikai szónokról. Irta és felolvassa: Komlóssy Miklós, a Csokonai-kör tagja. 2. Vitéz Menyhért bácsi. Elbeszélés. Irta és felolvassa: Jókay Lajos, a Csokonai-kör vendége. 3. Modern mesék. Irta és felolvassa: dr. Gál Zoltán, a Csokonai-kör tagja. 4. Madarak ijedelme s egyéb versek. Irta és felolvassa: dr. Maday Gyula, a Csokonai-kör vendége.

— **Halálozás.** Hajduszoboszlón tegnapelőtt reggel meghalt Balajthy Mihály Hajduszoboszlói adóügyi fiatal felesége, szül. Fildner Lenke. Tegnap délután temették el nagy részvét mellett.

— **A kórházi karácsony.** A kórházi betegek karácsonyfajára ma dr. Engel Ignác orvos 5 koronát adományozott, melyért Wisky Sándor kórházi gondnok köszönetet mond.

— **Zsebkendők, harisnyák, csipkés asztalközép és futó, teás, kávé és ebédlő terítékek, angol női és férfi plaidek, kocsitakarók, kész női, férfi és gyermek fehérneműek, kötények, fehér angora bőrök, mind hasznos és szép karácsonyi ajándék tárgyak. KARDOS LÁSZLÓ-nál, Debreczen, Kossuth-utca 9.**

— **Dalestély.** A „Kossuth Dalkör,” e hó 31-én Kőkeri Gusztáv karnagy vezérése és Magyar Bandi zenekarának közreműködése mellett a „Royal”-szálloda dísztermében tartandó Sylvester-esli zártkörű dalestélyt rendez. Belépő-díj személyenként 2 K. Családjegy 3 személyre 4 K. Kezdeté este fél 9 órakor. Az estély műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja a zenekar. 2. Jelige. Szövegét írta: Jánosi Zoltán. Férfikarra megzenésítette: Kőkeri Gusztáv. Előadja a Dalkör. 3. Glínka. Pacsirta. Zongorán játsza: Szabó Józsefné urasszony. 4. Téli nóta. Humoros férfikar Révfy Gézáttól. Előadja a dalkör. 5. Éjjeli zene: Schoppé-től. Hegedűn játsza: Sedlmayer Imre ur. 6. Monológ. Előadja: Varga Béla ur. 7. Trió: Plenertől. Előadják, zongorán: Szabó Józsefné urasszony, hegedűn: Sedlmayer Imre és Knáll Frigyes urak. 8. Estét harangoznak. Magyar dalok: Hoppe Rezsőtől. Előadja a Dalkör. A műsor után táncz.

— **Hannover-huszárok.** Pár év óta egy mindenképen érdekes egyéniségű író szerepel a „Pesti Hírlap” tárcarovatában; oly író, aki mindjárt első közleményeivel valóságos fascinálta a publikumot, annál is inkább, mert álnév alatt jelentkezett. Diplomata néven. Az első tárcaközleményei memoír-szerűek voltak, pikáns ízű visszaemlékezések a magyar diplomácia (már amennyire t. i. magyar) és az arisztokrácia közelmúltjából, sokszor a jelenből. Piká s ízt ezeknek korántsem a közhasználat értelmében veendő pikantéria adott, hanem a mód, ahogyan azokat Diplomata feltalálta és mindenkéfelett az egyes tárcáknak témái ugyanis újra meg újra diszkrét dolgok kulisszái mögé engedtek bepillantást az olvasók tízezreinek, akiket a tárcaközlemények érdekfeszítő volta mellett még az is izgatótt, ki is voltaképpen ez a Diplomata? ki rejtezködörk ez álnév mögött? Meg kell adni, hogy Diplomata bőven adott okot a kérdészködésre, mert íróképessége ép oly nagy volt mint adatainak tömege. Mikor aztán az adatok elfogytak, az olvasó közönség nem kis csodálásra mint képrő író jelentkezett. E hó 31-hétre közölte a „Pesti Hírlap” „Hannover-huszárok” c. regényét. A katonai életnek sok jeles kronikása volt és van írónk táborában, de a speciális huszár életet oly karakterisztikus vonásokkal, oly jóízű, jellemző humorral és oly széles csapáson egyikük se állította elénk, mint éppen Diplomata. Memoír-szerű tárcáinak közvetlensége, reális volta meg van ezen regényében is, de mindig az írás művészetének teljes tisztelgésben tartásával. És ahogy e vaskos, több mint kétszáz oldalas regény meséjét megkomponálta, nem mindennapi írói tehetségről tesz igen biztató vallomást. Külön szó illeti meg a könyv kiállítását: mindenkéfelett Garai Akos művészi illusztrációit, melyek közül egy színes reprodukcióban, a címlapnak is jutott; azután a Légrády Testvérek nyomdáját, melyek modern és művészi voltát talán legjobban az dicséri, hogy a legmodernebb és a művészi külsőségekre is oly sokat adó könyvkiadó cégnek, a „Nyugai”-nak könyvei innét kerülnek a piacra. Diplomata regényének külső formája a Légrády Testvérek nyomdájának egyik legszebb remeke. Meg említiük még, hogy a Hannover-huszárok ugyanilyen kiállításban Garai Akos művészi rajzaival legközelebb már németül is megjelenik.

— **Butorok** mindenféle fa- és kárpított kivitelben **Killer Ede** cs. és kir. udvari szállító butorgyáros, Piac-utca 68. sz. alatti nagy butorlepelén legújtanosabb árban kaphatók.

— **Névtelen zsarolóbanda.** A napokban több debreceni polgár, köztük több háztulajdonos és törvényhatósági bizottsági tag, névtelen levelet kapott, melyekben a levélíró pénzt kér és ennek megtagadása esetére holmiféle családi ügyek szellőztetését helyezi kilátásba. A kapott levelek mind egyforma tartalmuak és ez megerősíti a feltevést, hogy egy zsarolóbanda keze működik a dolognak. A névtelen levelet kapott egyének jelentést tettek a rendőrségen és ennek alapján a rendőrség széleskörű nyomozást indított, melynek máris pozitív eredményei mutatkoznak. A rendőrség nyomában van a zsaroló társaságnak, de neveket természetesen a vizsgálat érdekében még nem lehet nyilvánosságra hozni. — Néhány nap mulva abban a helyzetben lesz a rendőrség, hog, az egész ügyet részletesen a nyilvánosság elé bocsáthatja. A banda leplezésében kiváló sikere van Sándor János detektivnek, aki ügyességével s erélyével már sok titokzatos bűnesetet derített ki.

Halálozás. Kozma Lajos törvényszéki hites eljárót sulyos csapás érte. Felesége, született Kiss Zsuzsanna 62 éves korában meghalt. Tegnap délután temették el az elhunytat nagy részvét mellett a Homokertben levő gyászházról.

— **A Schmidthauer-féle Igmándi keserűviz** mindazon esetekben, ahol a természetes keserűviz gyomor tisztító és hashajtó hatása kívánatos, azon figyelmet érdemlő előnyben van, hogy nemcsak legtűrhetőbb ízénél fogva kényesebb ízlésű egyének is könnyen undor nélkül bevehetik, de a hatékony ásványokban is legtartalomdusabb lévén, elegendő belőle az ilyenmü vizeknél szokásos adagnak a fele, vagyis már fél ivópohárral, hogy a kívánt fajdatommentes hatást előidézze.

— **Ülések az Ipartestületben.** Az Ipartestületben legközelebb a következő szakosztályok a következő időkben tartanak üléseket. December 27-én délután 3 órakor a honiggyártók, 4 órakor a szücsök, 28-án 3 órakor az ácsok, 4 órakor az órácsok, 29-én 3 órakor a kötélgyártók, 4 órakor a timárok, 30-án 3 órakor a női szabók, 4 órakor a gubások. Mindegyik ülés napirendjére az előjárósági tagok jelölése lesz kitéve.

— **Árvay Berci jubileuma.** A debreceni pincéri karnak van egy népszerű és kedvelt tagja, Árvay Berci, aki munkásságának 25. évéhez ért ez esztendőben. A szép jubileumot a mindenki által kedvelt Berci ma ülte meg a Bika-szálló dísztermében. A vacsorán, amely kedves hangulatban a késő éjszakaig tartott, igen sokan voltak jelen és meleg ünneplésben részesítették a derék jubilánst.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalnál: Horváth István ref. 57 éves, Szarvas Zsuzsanna ref. 1 hónapos, Novák Gyula ref. 4 hónapos, Barna Gábor ref. 3 hónapos, Papp Sándor ref. 35 éves, Kubicza Mihály r. kath. 50 éves, Russin Sándor g. kath. 20 óras.

— **Festőminták** (gyönyörű tájképek, csendélet, rózsák) kölcsön is kaphatók Horovitz Zsigmond papírüzletében, Piac-utca 12. sz. (Stencinger-ház.)

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenczáciosak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképezeti műterem.

Ma és minden nap
tamburica női zenekar a Simonfi-utcai
„REMÉNY” kávéházban. Tisztelettel Weisz
Márkus, kávé.

TÁVIRATOK.

A newyorki katasztrófa.

Huszonöt halott, háromszáz sebesült.

Newyork, december 20. A newyorki Central Railway erőműviteli telepén történt gázrobbanásról jelentik még, hogy mintegy 300 ember szorult orvosi segélyre. Több pap a súlyosan sebesülteket az utcán részesítette a halotti szentségekben. A kár félmillió dollárt tesz ki.

Newyork, december 20. Az estilapok jelentése szerint a Newyork Central Railway telepén történt robbanás következtében 14 ember meghalt, 300 megsebesült. A sebesülések legnagyobb részét üvegszilánkok okozták.

Newyork, december 20. A robbanás következtéről a következőket jelentik: Egy hat kocsi álló vonat teljes erővel ment neki az ütközőnek, úgy hogy a kocsik világítására szolgáló acetylen-tartókból kiömlött a gáz és a levegő megtelt vele. A javítás végett gyorsan előhívott munkások egyik nehéz vasrudal érintette a vezetékét, miáltal rövidzárlat támadt és ez a gázt meggyújtotta. A vizsgálat megállapította, hogy nem a kazánházban támadt a robbanás, hanem a kocsik világítására szolgáló acetylen-tartály robbant fel egy villamos szikrától, mely a dinamóból pattant ki.

A delegációk összehívása.

Budapest, december 20. A hivatalos lap mai száma és egyidejűben a „Wiener Zeitung” is közli, hogy a király a delegációkat december 28-ára összehívja. A magyar miniszterelnökhöz intézett királyi kézirat a következő:

Kedves gróf Khuen-Héderváry! A közügyek tárgyalására az 1867. évi XII. t.-cikk értelmében, illetve az 1867. évi december 21-én kelt törvény alapján hivatott bizottságokat a részükre törvényileg meghatározott teendők elintézése végett folyó évi december 28-ára Budapestre ezennel egybehívom. Midőn ehhez képest egyúttal közös miniszteriumaimat alkotmányoszerű előterjesztéseik megtételére utasítom, megbízom Önt, hogy a magyar országgyűlés bizottsága tagjainak egybehívása iránt intézkedjék. Kelt Bécsben, 1910. évi december 17-én. Ferenc József s. k., gróf Khuen-Héderváry s. k.

Hasonló Kéziratot kapott Aehrenthal és Bienerth is.

Graham White lezuhant.

Dover, december 20. Graham White aviatikus Doverben biplánjával délután ezrekre menő közönség jelenlétében szállt fel s körülbelül kétszázötven méter magasságot ért el, amikor a motor megtagadta a szolgálatot. White a kormányrud segítségével próbált leszállni, de következő pillanatokban a motor explodált, a gép kigyulladt és rohamosan esni kezdett. A biplán iszonyu robajjal ért a földre, romjai alá temetve Whiteot s csak nehezen sikerült az aviatikust kimenteni. Esméletlenül szállították a doveri kórházba, ahol megállapították, hogy agyrázkódást szenvedett, orra betört és egyik

szeme a motor explodálásánál kifolyt. Állapota rendkívül súlyos s alig van remény arra, hogy felépüljön. — Ezzel szemben egy másik távirat azt jelenti, hogy Graham White csak könnyebb sérüléseket szenvedett és nyolc nap alatt felépül.

Cook vallomásai.

Kopenhága, december 20. A „Politiken” mai számában és egyidejűleg az Amerikában megjelenő „Allampton Magazine”-ben ma kezd meg Cook északsarki utjának leírását „Az igazság” címen. Már nem állítja, hogy elérte az Északisarkot, de a legnagyobb határozottsággal bizonykodik amellett, hogy jóhiszeműleg hitte, mikor visszatért északsarki utjáról.

Nagy

Karácsonyi vásár!

Divatos **levélpapír-különlegességek** színes selyempapírral, bélelt borítékkal, **képes könyvek, emlékkönyvek,** levelezőlap-albumok, aquarell-festékek kázztárakban. — **Karácsonyi és újévi**

Képes Levelezőlapok

a legnagyobb választékban
:: kaphatók ::

Horovitz Zsigmond

papirkereskedésében

Piac-utca 12. sz. alatt.

Telefon 330.

Fényképészeti cikkek, üzleti könyvek elismert legolcsóbb árban.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, dec. 20.

Változatlan áron elkelt (50 kg-ként) néhány waggon buza. Rozs, zab, tengeri forgalom nélkül csöndes.

A határidőüzlet iránya csöndes volt, mert az amerikai főzsdékről olcsóbb árat jelentettek. A gabonaneműek ára csekély üzlet mellett a nagy hozatal miatt lemorzsolódott.

buza ápr.	10'82—10'88.
buzamáj.	10 77—10'78.
buza okt.	10'58—10'59.
rozs ápr.	7'77—7'76.
rozs okt.	— — — —
zab ápr.	8'36—8'35.
tengeri máj.	5'58—5'59.

Értéktőzsde. Osztrák hitel 669'75 Magyar hitel 864'75. Négy százalékos Magyar koronajáradék —.

Ingatlanok forgalma.

Wolafka Antal veszi a debreceni 10079. sztkvben foglalt 3 hold 170 négyszögöl újföldet Hornyák József és neje Csikos Zsuzsánától 7200 koronáért.

Horváth János és neje Nagy Julianna veszik a debreceni 1004 sztkvben foglalt 867 négyszögöl Ujkerti szőlőt Juga Gyula és nejétől 8500 kor.

Pál András és neje Tar Julianna veszik a debreceni 8388 sztkvben foglalt 3 hold ondódi földet Zs. Nagy Dániel és társaitól 3800 kor.

Szántó Lőrincz veszi a debreceni 705. sztkvben foglalt 2 hold 505 négyszögöl ondódi földet Kovács János és neje Rózsa Esztertől 2000 kor.

Dávid Istvánné Sántha Evelin veszi a debreceni 7233 sztkvben foglalt Bethlen-utca 61. sz. házat Bosznay István és nejétől 40,000 kor.

Aron Miksa és Fürst Ödön veszik a debreceni 2261 sztkvben foglalt 841 négyszögöl Sétakerti szőlőt Harsányi Sándorné Vass Margittól 27000 kor.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

— Nem is olyan rossz gondolat ez! — jegyzé meg Kupecz, suta bajuszát jökdvűen pödörgetve.

— Ahogy vesszük, — viszonzá az öreg a csép nyelére támaszkodva, míg a síheder akként fejezte ki megelégedését, hogy fél szemével az öregre bandzsálva, nagy butául elnevette magát.

— És mi ellenvetése van kendnek e szándékra? — kérdé Kupecz.

— Csak az, sztári pán, hogy a fiunak egy öreg anyja van odáhaza, annak pedig egyebe sincs ez egy fiánál és tehát otthon a helye neki, — viszonzá az öreg komolyan.

— És hogy híjják?

— Havrilla Janónak! — felelé a legény, szeme közé vigyorítva Kupecznek.

— És apádat Havrilla Matyónak hitták?

— Azt hát! — viszonzá a legény.

— És édes apád meghalt?

— Nem az, sztári pán, hanem elveszett, — viszonzá a legény.

— Hogy-hogy? — kérdé Kupecz nagy részvétellel.

— Talpat szállított a Vágon és azóta hire veszett; annak pedig már vagy tizenöt éve, — mondá az öreg.

— Szegény!

— Pedig jó ember volt, — jegyzé meg Kupecz megilletődve.

— Az ám! És mikor a felesége özvegységben maradt, beköszöntött hozzá a nyomoruság, amely egymás után szedegette el tőle gyermekeit, hogy őt közül csak ez az egy maradt meg és most öreg napjaira ez az egy is el akarja hagyni.

Várja meg legalább, mig eltemette.

Nem igaz, sztári pán? — kérdé tőle az öreg.

— Igaz!

Nem maradatsz itt fiu!

Hanem mikor haza mégy, jöjj el hozzám, — két köből tiszta buzát kapsz tőlem anyád számára, — mondá Kupecz és jól esett neki, hogy a szegénynyel jól tehetett.

— Megkövetem, sztári pán; de honnan ismerte azt a Havrilla Matyit? Nem szokott az munkára lejőnni? — kérdé a cséplők egyike, közelebb lépve Kupeczhez.

— Mit kérded te bocskor? Hát talpakat vett tőle, onnan ismeri! — felelé a másik.

— Nem biz a, hanem magam is azon vidékre való vagyok! — viszonzá Kupesz, elfeledkezve magáról.

— Igen? Mindjárt gondoltam! Azért, mert jól beszéli a mi nyelvünket — jegyzé meg az öreg.

— Az ember nem is hinné, hogy magyar! — mondá reá a síheder, ismét egyet nevetve; de amely dicséret nem a legjobban esett Kupecznek.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ.

Egy elsőrangú

könyvelő

kitünő javadalmazással mellék foglalkozásra kerestetik.

Jelentkezni lehet 48 órán belül a Debreceni mezőgazdasági gépgyárnál.

Megvesszük a sorsjegyeit!

Nagyobb vétel megbízások folytán igen jó árat fizethetünk a következő sorsjegyekért:

Bazilika sorsjegy osztrák bélyeggel	K	38.—
" " " " " " " " " " " "		34.—
Érzsébet királyné sorsjegy		12.50
jószív sorsjegy osztrák bélyeggel		19.—
" " " " " " " " " " " "		18.50
Magy. vörös kereszt sorsjegy osztrák bélyeggel		53.—
Magy. vörös kereszt sorsj. bélyeg nélkül		47.75
Olasz vörös kereszt sorsjegy 2 bélyeges		65.—
" " " " " " " " " " " "		62.75
Osztrák vörös kereszt sorsjegy		83.25
3% Osztr. földhitel sorsj. szelvény ivvel		302.—
3 " " " " " " " " " " " "		78.—
3 " " " " " " " " " " " "		218.—
3 " " " " " " " " " " " "		41.20
4 " " " " " " " " " " " "		248.—
4 " " " " " " " " " " " "		238.75
4 " " " " " " " " " " " "		54.—
4 " " " " " " " " " " " "		47.50
2 " Szerb 100 frank. sors. oszt. bélyeggel		124.—
2 " " " " " " " " " " " "		120.—

Egyéb sorsjegyekre is szívesen vizsgálunk árajánlattal. Ezen ajánlatunk 8 napig érvényes. Az ezen idő alatt személyesen vagy ajánlott levélben átutalt sorsjegyekért járó fenti összeget azonnal kifizetjük, illetve postautalványon megküldjük. Elizálogosított sorsjegyeket az aláírt letétjegy beküldése esetén kiváltjuk és a különbözetet kifizetjük, vagy magasabb kölcsönt adunk.

Magyar Mercur Bank R.-T. Budapest V., Ferencz József-tér 5. (Gresham Palota.)

Új előnyomda

és kézi munka üzlet Szent-Anna-u. 1.

1746. v. k. szám. 1910.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3032/2. 1910. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Ausch Frigyes budapesti lakos részére 120 korona tőke, ennek 1909. év június hó 1 napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 37 kor. 16 fill. perköltség erejéig 1910. évi december hó 11-én bíróság felülfoglalt és 873 koronára becsült butorokból álló ingóságok 1910. évi december hó 22-én délután 3 órakor kezdetét veendő és Hatvan-utca 36. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szűkség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1910. november 18.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Ékszerész

és órás

üzletemet

Piac-u. 32.

szám alá,

a volt **Szedlák-házba**

helyeztem át és azt pazar fényvel berendezve

megnyitottam.

Szebbnél-szebb

Menyasszonyi ékszerek Ezüstkelengyék.

Gyönyörű disztargyak. Alkalmi ajándékok.

Pontos órák.

Ritka izlésű aranyemlék.

Remek

Ujdonságok.

Csoda olcsó árak!

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

ROSE DEZSŐ

órák és ékszerész

Piac-u. 32.

Telefonszám 729.

SZENDRŐ

SÁNDOR

Zongora-

és Hangszerkészítő

Debreczen

Zongora, Gramofon és Hangszeráru raktára

Batthyány-u. 22. sz.

alá helyeztetett át.

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Kossuth-utca 5

divat és szőnyegáruházának

karácsonyi vására

óriási feltűnést

kelt!

Szenzáció számba mennek:

Tiszta gyapju, 140 cm. széles „Panama” kosztüm-kelme, az őszi évadban ára frt 4.50 **most csak frt 1.85**

Tiszta gyapju, 140 cm. széles „Homespun Cheviott” kosztüm-kelme 12 div. színben, rendes ára frt 4.75, **most csak frt 1.95**

Tiszta gyapju, 140 cm. széles angol „Panama” kosztüm-kelme, 16 divatos színben, az őszi évadban ára frt 4.90 **most csak frt 2.35**

Tiszta gyapju, 140 cm. széles angol „Homespun” kosztüm-kelme, 16 divatos pastel színben, rendes ára frt 4.90 **most csak frt 2.35**

Az áruk minősége elsőrendű!

Minták vidékre bérmentve.

Uj! Uj! Uj!

Ruhakölcsönző Intézet

LATINKA LAJOS

szabó, vegyíztisztító és javító Intézete

BATTHYANYI-UTCA 12.

Ruhakölcsönző vállalata. Mindennemű jelmez és alkalmi ruhák nagy választékban. — Szini előadásokra, szüreti és álarcos alkalmakra. — Vidékre is csekély díjért kölcsön kaphatók. **Külön osztály.** Uraságoktól levetett ruhákat a legmagasabb árakban veszek s rendbe hozva olcsón árusítom.

Öltönytök 1 órán belül szépen kivasaltatnak 1 kor. 20 fillérért.

Becsés pártfogást kér

Latinka Lajos.

OLCSÓ ÁRAK!

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fillér.

Tyúkszem irtó, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fillér.

Fagybalzsam, a legerősebb fagyot és az ezzel járó viszketegséget azonnal megszünteti, ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balázs Ödön utóda

Harsányi Lajos

„Reménységhez“ címzett gyógyszer-tárában Debreczen, Csapó-utca 18. szám.

Elejétől végig egyforma

éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit **be nem tömő**, minőség tekintetében felülmulhatatlan magyar gyártmányu

Hungária-írógépszalag

az összes rendszerű gépekhez.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri rendelettel ajánlva.

Gyártja: **Herczeg és Geiger**

vegyészeti gyára, Budapest.

Kapható **Egry és Kulcsár** cégénél DEBRECZEN.

Olcsó árban lehet vásárolni!

ZAVATZKY LEO

Debreczen, ideiglenes Barak a Bikával szemben.

Szövet, flanel, csipke, selyem-**Blouzok**, gyermek-ruha, téli alsó tricót, keztü, harisnya, csipke, szalag.

Női és férfi fehérnemű

nagy választékban.

Művirág!

Kézitáska!

Hirdetés.

Református egyházközségünk főgondnoki állása ennek az évnek végén választás útján 3 évre betöltendő, valamint a választandók 3 évre az egyházi I. t.-c. 27. §. a) pontja szerint a főiskola hittani, jogtani, bölcsészeti szakáról, a főgimnázium, tanítóképző, tanító-nőképző intézetek, a felsőbb leányiskola tanárkaraiból és a tanítótestület tagjai közül választott presbiterek is.

Az egyházi I. t.-c. 28. §-a alapján 100 tagban megállapított presbitérium 1907. évi december 21-én az egyházi I. t.-c. 31. §-a szerint 12 évre oly módon választott, hogy egy-negyedrésze, valamint a póttagok is, három év múlva kilépnek és új választás alá esnek. A presbitérium az idézett törvényszakasz értelmében sorshuzás útján megállapította azokat, akik ennek az évnek elteltével kilépnek. Eszerint tehát 25 presbiter 12 évre és 30 póttag 3 évre újra választandó.

Végre sorshuzás útján megállapította a presbitérium azokat, akik az egyházközségi közgyűlés tagjaiból kilépnek és akiknek helyei 12 évre újból való választással töltendők be.

A presbitérium tehát a választás idejének kezdetét az egyházi I. t.-c. 33. §-a alapján ez évi december 28-ik napján a reggeli istentisztelet utáni időre a Nagytemplomba kitűzte és erre az időre Nagytemplomunkba egyházunk összes választó tagjait az egyházi I. t.-c. 34. §-a értelmében ezúton is meghívja.

Kelt Debreczenben, a református egyház presbitériumának 1910 évi november hó 12-ik napján tartott gyűléséből.

Dicsőfi József, **Kovács József,**
lelkészelnök. főgondnok.

Apró hirdetések.

28 KRAJCARÉRT fejél férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota.

BLOUSOK, alsósoknyák, kötények, gyermekruhák, haraszt és plüsch kabátok, fejkötők, sapkák leszállított áron beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében. Piacz-u. 9. Új harisnyák kötése és fejlések elfogadtatnak. (2)

CINOS BUTOROZOTT SZOBA kiadó 1, esetleg 2 fiatalember részére Péterfia-u. 61. sz. a.

Nagy karácsonyi vásár!

Képes könyvek, ifjúsági iratok, karácsonyfadíszek, angyalhajak és angyalboák. Divatos levélpapír-különlegességek színes selyempapírral, bélelt borítékkal, emlékkönyvek, Aquarel és olajfestékek kazettákban. Karácsonyi és újévi képes levelezőlap-ujdonságok a legnagyobb választékban kaphatók

Szabó Istvánnál

Debreczen, Piac-utca 16.

Igen kellemes karácsonyi meglepetés a legfrissebb szenziós ujdonság a

„zsebben hordható „írógép“ „Taurus“, melylyel mindenütt és mindenkor, akár vasuton, kocsin, vagy lóháton, tisztán és olvashatólag lehet írni. Eredeti gyári ára 21.50 fill.

Müncheni „Tarso“ fafestészeti szerek eredeti gyári árakon kaphatók.

Telefon: 691.

Eredeti Goodyer Welt,

a jelenkor elismert legjobb minősége.

Turul Cipők

dacára az olcsó áraknak, a legjobb anyagból készülnek. Elegáns fazon.

120 saját fióktelep Magyarország és a külföld legnagyobb városaiban

Képes arjegyzék pertómentesen

A monarchia legnagyobb cipőgyára

Központi főraktár:

Debreczen, Piac-utca 48.

Telefon: 691.

Legnagyobb választék

minden fajta cipőáruban elismert kitűnő minőség.